

Αποπληθωρισμός φάντασμα

21η Απριλίου 2013

Για πρώτη φορά από το 1968 ο γενικός δείκτης τιμών αντί να αυξηθεί τον Μάρτιο, όπως συνηθίζει τόσες δεκαετίες, μειώθηκε. Κατά 0,2%!

Την ώρα που μισθοί, εισοδήματα, τιμές ακινήτων, μετοχές, όλα τα περιουσιακά στοιχεία των ελλήνων έχουν καταβαραθρωθεί κατά 20%, 30%, 60%, οι τιμές έπεσαν, κατά μέσον όρο μόνον 0,2%. Κάτι που ισοδυναμεί με την ταφόπλακα στον τάφο του επιχειρημάτος υπέρ της λεγόμενης «εσωτερικής υποτίμησης» - το μόνο επιχείρημα-ελπίδα των Μνημονιακών για ανάκαμψη εντός της Ευρωζώνης υπό καθεστώς μνημονιακής λιτότητας.

Το επιχείρημα της εσωτερικής υποτίμησης ήταν απλό: Εφόσον δεν έχουμε την δραχμή, η υποτίμηση της οποίας θα καθιστούσε τις εξαγωγές (και τον τουρισμό) ελκυστικότερες στους ξένους και τις εισαγωγές πιο τσουχτερές για τους Έλληνες, το ίδιο αποτέλεσμα μπορεί να επιτευχθεί εντός της Ευρωζώνης αν όλοι οι μισθοί και όλες οι τιμές υποχωρήσουν παράλληλα κατά ένα ποσοστό, π.χ. 25%. Κάτι τέτοιο, υποστηρίζαν οι τροϊκανοί, ο κ. Ρεν λόγου χάριν, θα ήταν ανάλογο μιας υποτίμησης του εθνικού νομίσματος κατά 25% σε σχέση με το μάρκο. Εφόσον μισθοί και τιμές θα μειώνονταν το ίδιο, η αγοραστική αξία των μισθών για εγχώρια προϊόντα θα παρέμενε η ίδια (καθώς μπορεί να έχεις λιγότερα χρήματα αλλά οι τιμές έχουν μειωθεί με αποτέλεσμα να αγοράζεις τα ίδια αγαθά) την στιγμή που οι εξαγωγές και ο τουρισμός θα φθίναιναν για τους ξένους.

Αυτό που όμως βλέπουμε είναι ότι ενώ οι μισθοί έπεσαν μεν 30% και 40%, οι τιμές, την τελευταία τριετία, όχι μόνο δεν έπεφταν αλλά αυξάνονταν κι όλες. Και τώρα που επί τέλους έπεσαν, έπεσαν κατά... 0,2%. Όπερ μεθερμηνευόμενον, η αγοραστική αξία των ελληνικών εισοδημάτων μειώθηκε κατά 30%, 40% και βάλε παρασέρνοντας μαζί της την ζήτηση για τα εγχώρια προϊόντα με τα γνωστά αποτελέσματα: λουκέτα, απολύσεις, κατάρρευση παντού.

Το ερώτημα είναι: Πως και δεν ακολούθησαν οι τιμές τα εισοδήματα και τους μισθούς προς τα κάτω; Σε κάποιο βαθμό ευθύνεται η φοροεπιδρομή του κράτους (τόσο η αύξηση στον ΦΠΑ όσο και στον φόρο των ακινήτων, του πετρελαίου κλπ). Ο πιο σημαντικός όμως παράγοντας είναι το αποτέλεσμα που έχει η ύφεση στον ανταγωνισμό. Να το πω απλά: Η ύφεση δολοφονεί επιχειρήσεις. Ο φόνος αυτός μειώνει τον ανταγωνισμό που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις που, κουτσά-στραβά, επιβιώνουν και οι οποίες, λόγω μικρότερου ανταγωνισμού, αποκτούν μεγαλύτερη μονοπωλιακή δύναμη στην αγορά. Οπότε, ακόμα κι αν η «πίτα» ενός κλάδου μειώνεται, οι επιχειρήσεις που εξακολουθούν να λειτουργούν έχουν την δυνατότητα να φρενάρουν την πτώση των τιμών τους – σε μερικές περιπτώσεις μάλιστα να τις αυξάνουν κι όλες. Όπως π.χ. στην αγορά βασικών αγαθών, π.χ. τροφίμων, οι τιμές των οποίων τα τελευταία δύο χρόνια, της Μεγάλης Ύφεσης, αυξήθηκαν κατά 13% σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία.

Είναι λοιπόν κάτι παραπάνω από προφανές ότι η «εσωτερική υποτίμηση» απέτυχε στον βαθμό που ο παρατηρούμενος αποπληθωρισμός δεν είναι παρά ένα φάντασμα. Μια σκιά χωρίς υπόσταση. Βέβαια, ακόμα και να είχαμε σημαντικό αποπληθωρισμό, η εσωτερική υποτίμηση και πάλι θα αποτύγγανε καθώς μια παράλληλη μείωση τιμών και εισοδημάτων κατά π.χ. 30%, αν και δεν θα έπληττε την αγοραστική δύναμη των πολιτών, θα κατέστρεφε την ικανότητά τους να αποπληρώσουν τα προ-υπάρχοντα χρέη τους (π.χ. το στεγαστικό τους δάνειο). Συνεπώς, ακόμα και σε αυτή την «ιδανική» περίπτωση, τα χρέη στις τράπεζες δεν θα εξυπηρετούνταν και το τραπεζικό σύστημα θα κατέρρεε.

Το μόνο εντυπωσιακό με όλα αυτά είναι ότι υπάρχουν ακόμη κάποιοι που πιστεύουν στην εσωτερική υποτίμηση και την προοπτική της σταθεροποίησης μέσα από επιθετική, μνημονιακή λιτότητα. Η τραγωδία μας όμως ξέρετε ποια είναι; Ότι σε αυτούς δεν περιλαμβάνεται καν ο κ. Τόμπσεν (άσχετο τι λέει δημοσίως)!